ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 31ης Μαρτίου 2011 *

Στην υπόθεση C-407/09,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 228 ΕΚ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 2009,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις M. Κοντού-Durande και A.-M. Rouchaud-Joët, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Ελληνικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τις Κ. Σαμώνη-Ράντου και Ν. Δαφνίου, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, πρόεδρο τμήματος, J.-J. Kasel (εισηγητή), M. Ilešič, M. Safjan και M. Berger, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Mazák
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης Σεπτεμβρίου 2010,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Δεκεμβρίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναγνωρίσει ότι η Ελληνική Δημοκρατία αθέτησε τις υποχρεώσεις που της επιβάλλει το άρθρο 228, παράγραφος 1, ΕΚ, μη λαμβάνοντας τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 18ης Ιουλίου 2007, C-26/07, Επιτροπή κατά Ελλάδας, με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι η Ελληνική Δημοκρατία, παραλείποντας να θεσπίσει εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων, είχε παραβεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή·

— να υποχρεώσει την Ελληνική Δημοκρατία να καταβάλει στην Επιτροπή, στον λογαριασμό «Ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Κοινότητας», χρηματική ποινή ύψους 72 532,80 ευρώ ανά ημέρα καθυστερήσεως κατά τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας, από την ημερομηνία εκδόσεως αποφάσεως στην παρούσα υπόθεση και μέχρι την ημερομηνία εκτελέσεως της εν λόγω αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας·

— να υποχρεώσει την Ελληνική Δημοκρατία να καταβάλει στην Επιτροπή, στον ίδιο αυτόν λογαριασμό, το κατ' αποκοπή ποσό που θα προκύψει από τον πολλαπλασιασμό του ημερήσιου ποσού των 10 512 ευρώ με τον αριθμό των ημερών που

θα έχουν παρέλθει από την ημερομηνία εκδόσεως της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας έως την ημερομηνία εκδόσεως αποφάσεως στην παρούσα υπόθεση ή έως την ημερομηνία λήψης των αναγκαίων μέτρων για την εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας, εφόσον αυτή επέλθει νωρίτερα, και

— να καταδικάσει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Η απόφαση Επιτροπή κατά Ελλάδας

2 Στις 25 Ιανουαρίου 2007 η Επιτροπή άσκησε, δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, προσφυγή κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας λόγω παραβάσεως σχετικής με παράλειψη μεταφοράς στην εσωτερική έννομη τάξη της οδηγίας, για την οποία είχε ταχθεί αρχικώς ως προθεσμία μεταφοράς η 1η Ιουλίου 2005.

3 Με το σημείο 1 του διατακτικού της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας, το Δικαστήριο κατέληξε ότι:

«Η Ελληνική Δημοκρατία, παραλείποντας να θεσπίσει εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την [οδηγία] παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.»

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

4 Στις 29 Φεβρουαρίου 2008 η Επιτροπή απέστειλε στην Ελληνική Δημοκρατία έγγραφο οχλήσεως, με το οποίο ζήτησε να ενημερωθεί για τα μέτρα που ελήφθησαν προς συμμόρφωση με την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ελλάδας.

5 Με την από 10 Σεπτεμβρίου 2008 απάντησή του, το εν λόγω κράτος μέλος πληροφόρησε την Επιτροπή ότι σχέδιο νόμου που επρόκειτο να θέσει τέρμα στην παράβαση βρισκόταν στο τελικό στάδιο επεξεργασίας.

6 Διαπιστώνοντας ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν είχε ακόμη εκτελέσει την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ελλάδας, η Επιτροπή απηύθυνε στο εν λόγω κράτος μέλος, στις 23 Σεπτεμβρίου 2008, αιτιολογημένη γνώμη, καλώντας το να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς την ως άνω απόφαση εντός προθεσμίας δύο μηνών από την παραλαβή της αιτιολογημένης γνώμης. Με το ίδιο έγγραφο, η Επιτροπή επέστησε την προσοχή της Ελληνικής Κυβερνήσεως στη δυνατότητα που έχει το Δικαστήριο να επιβάλει, βάσει του άρθρου 228, παράγραφος 2, ΕΚ, χρηματικές κυρώσεις σε κράτος μέλος το οποίο δεν συμμορφώνεται με απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί διαπιστώσεως παραβάσεως.

7 Στις 10 Σεπτεμβρίου 2009 και κατόπιν εκτεταμένης αλληλογραφίας, η Ελληνική Δημοκρατία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι, λόγω της προκηρύξεως προώρων εκλογών, το Ελληνικό Κοινοβούλιο αναγκάστηκε, στις 7 Σεπτεμβρίου 2009, να διακόψει τις εργασίες θεσπίσεως του νόμου, ο οποίος θα μετέφερε την οδηγία στην εσωτερική έννομη τάξη. Στην Ελλάδα, η διενέργεια βουλευτικών εκλογών συνεπάγεται την αναπομπή του συνόλου των προς ψήφιση νομοσχεδίων στη διοίκηση, προκειμένου να επαναληφθεί η νομοθετική διαδικασία κατόπιν της εκλογής της νέας Βουλής, και

μάλιστα ανεξαρτήτως του σταδίου της εξελίξεως στο οποίο βρισκόταν η διαδικασία θεσπίσεώς τους.

8 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή.

Οι εξελίξεις που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας

9 Στις 18 Δεκεμβρίου 2009 δημοσιεύθηκε στην *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* ο νόμος 3811/2009 (*ΦΕΚ* Α΄ 231/18.12.2009), ο οποίος διασφαλίζει, κατά το καθού κράτος μέλος, την πλήρη εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας.

10 Κατόπιν εξετάσεως του περιεχομένου του νόμου αυτού, η Επιτροπή κατέληξε, όπως προκύπτει από το υπόμνημα απαντήσεως, ότι η Ελληνική Δημοκρατία θέσπισε πράγματι σύμφωνες με την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ελλάδας νομοθετικές διατάξεις.

11 Συνεπώς, η Επιτροπή δεν ζητεί πλέον την επιβολή χρηματικής ποινής. Εντούτοις, εμμένει στο αίτημά της που αφορά την καταβολή κατ' αποκοπή ποσού.

Επί της παραβάσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

12 Όσον αφορά την προσαπτόμενη παράβαση, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, κατά το άρθρο 228, παράγραφος 1, ΕΚ, αν το Δικαστήριο διαπιστώσει ότι κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρέωσή του εκ της Συνθήκης, το κράτος αυτό οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου. Ως προς την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκτελεστεί η δικαστική απόφαση, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, το συμφέρον για άμεση και ομοιόμορφη εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου επιτάσσει την άμεση έναρξη της εκτελέσεως και την περάτωσή της το συντομότερο δυνατόν.

13 Στο μέτρο που, εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι κατά την εκπνοή της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη της 23ης Σεπτεμβρίου 2008 προθεσμίας η Ελληνική Δημοκρατία δεν είχε ακόμη λάβει τα αναγκαία μέτρα εκτελέσεως της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας, σαφώς στοιχειοθετείται η προσαπτόμενη παράβαση.

14 Η Ελληνική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί ότι δεν είχε λάβει τα οικεία μέτρα εντός της προθεσμίας που είχε ταχθεί με την ως άνω αιτιολογημένη γνώμη. Το κράτος μέλος προβάλλει ως δικαιολογητικό λόγο ότι ήρθε αντιμέτωπο με απρόβλεπτες περιστάσεις, ιδίως, την ανάγκη ευρέσεως πόρων για την καταβολή των αποζημιώσεων που προβλέπει το θεσπιζόμενο με την οδηγία σύστημα, καθώς και την προκήρυξη πρόωρων εκλογών. Αυτός είναι ο λόγος που το νομοσχέδιο, του οποίου η διαδικασία εγκρίσεως από το Ελληνικό Κοινοβούλιο βρισκόταν ήδη σε πολύ προχωρημένο στάδιο,

αναπέμφθηκε αναγκαστικά στις αρμόδιες υπηρεσίες της διοίκησης, προκειμένου να υποβληθεί εκ νέου στην ίδια διαδικασία κατόπιν της εκλογής της νέας Βουλής.

15 Κατά την άποψη της Ελληνικής Δημοκρατίας, η Επιτροπή, δεδομένου ότι είχε ενημερωθεί δεόντως τόσο για την πρόοδο της διαδικασίας ψήφισης του επίμαχου νομοσχεδίου όσο και για τη διεξαγωγή πρόωρων εκλογών, παρέβη την υποχρέωσή της ειλικρινούς συνεργασίας, ασκώντας την υπό κρίση προσφυγή λίγο πριν τη θέσπιση του νόμου που έθεσε τέρμα στην παράβαση. Υπό τις συνθήκες αυτές, η εν λόγω προσφυγή θα έπρεπε να απορριφθεί.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

16 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η ύπαρξη παραβάσεως εκτιμάται με γνώμονα την κατάσταση του κράτους μέλους κατά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη, χωρίς το Δικαστήριο να λαμβάνει υπόψη μεταγενέστερες μεταβολές, ακόμη και αν αυτές συνεπάγονται ορθή μεταφορά στην εσωτερική έννομη τάξη του κανόνα του δικαίου της Ένωσης ο οποίος αποτελεί το αντικείμενο της οικείας προσφυγής λόγω παραβάσεως (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 3ης Δεκεμβρίου 2009, C-475/08, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 2009, σ. I-11503, σκέψη 30, και της 9ης Δεκεμβρίου 2010, C-340/09, Επιτροπή κατά Ισπανίας, σκέψη 39).

17 Όπως παραδέχθηκε η Ελληνική Δημοκρατία, τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα προς διασφάλιση της εκτελέσεως της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας ελήφθησαν με τη θέσπιση του νόμου 3811/2009, ο οποίος δημοσιεύθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2009, επομένως πολύ μετά την εκπνοή της δίμηνης προθεσμίας που είχε ταχθεί συναφώς με την αιτιολογημένη γνώμη της 23ης Σεπτεμβρίου 2008.

18 Υπ' αυτές τις συνθήκες, διαπιστώνεται ότι η Ελληνική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 228, παράγραφος 1, ΕΚ, μη έχοντας λάβει, κατά την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη, την οποία η Επιτροπή εξέδωσε στις 23 Σεπτεμβρίου 2008 δυνάμει του άρθρου 228 ΕΚ, όλα τα μέτρα που θα συνεπαγόταν η εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας.

Επί της χρηματικής κυρώσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

19 Η Επιτροπή φρονεί ότι, λαμβανομένων υπόψη τόσο της διάρκειας όσο και της σοβαρότητας της παραβάσεως που προσάπτεται στην Ελληνική Δημοκρατία, δικαιολογείται η καταδίκη του κράτους μέλους στην καταβολή κατ' αποκοπή ποσού.

20 Συγκεκριμένα, αφενός, παρήλθε σημαντικό χρονικό διάστημα από την έκδοση, στις 18 Ιουλίου 2007, της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας, έως τη λήψη, στις 18 Δεκεμβρίου 2009, των αναγκαίων εθνικών μέτρων προς εκτέλεσή της. Αφετέρου, η προσαπτόμενη παράβαση ήταν ιδιαιτέρως σοβαρή καθόσον αφορούσε παράλειψη μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο μιας οδηγίας η οποία, λόγω του σκοπού και της φύσεως των διατάξεών της, έχει συνέπειες διασυνοριακού χαρακτήρα, στο μέτρο που αφορά τόσο τα πρόσωπα που διαμένουν στο ελληνικό έδαφος όσο και τους πολίτες της Ένωσης οι οποίοι έχουν την ιθαγένεια άλλων κρατών μελών και πέφτουν θύματα αξιόποινων πράξεων κατά την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας στην Ελλάδα.

21 Η Επιτροπή προσθέτει ότι εν προκειμένω συντρέχουν και επιβαρυντικές περιστάσεις οι οποίες πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη κατά τον καθορισμό του κατ' αποκοπή ποσού.

22 Κατ' αρχάς, η σαφήνεια τόσο των διατάξεων της οδηγίας όσο και του διατακτικού της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας είναι τέτοια ώστε δεν προκαλείται η παραμικρή ερμηνευτική δυσκολία. Ακολούθως, δεν ανέκυψε κάποιο συγκεκριμένο πρόβλημα κατά τη διαδικασία μεταφοράς της οδηγίας αυτής στο εθνικό δίκαιο. Τέλος, η Ελληνική Δημοκρατία αντέδρασε στην αιτιολογημένη γνώμη με καθυστέρηση επτά μηνών.

23 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή πρότεινε να μειωθεί το ημερήσιο κατ' αποκοπή ποσό από 10 512 ευρώ, που είχε προτείνει αρχικώς, σε 10 248 ευρώ. Το ποσό αυτό προκύπτει, σύμφωνα με την ανακοίνωση SEC(2005) 1658 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 228 ΕΚ, από τον πολλαπλασιασμό του ενιαίου βασικού ποσού των 200 ευρώ με τον συντελεστή σοβαρότητας 12 και με τον συντελεστή «n» που είναι πλέον, για την Ελληνική Δημοκρατία, 4,27 και όχι 4,38. Το εν λόγω ημερήσιο κατ' αποκοπή ποσό πρέπει να εφαρμοστεί για ολόκληρη την περιγραφείσα με τη σκέψη 20 της παρούσας αποφάσεως περίοδο κατά την οποία η απόφαση του Δικαστηρίου παρέμενε ανεκτέλεστη.

24 Η Ελληνική Δημοκρατία υποστηρίζει κυρίως ότι δεν πρέπει, εν προκειμένω, να υποχρεωθεί στην καταβολή κατ' αποκοπή ποσού. Προς στήριξη των αιτημάτων της, επισημαίνει κατ' αρχάς ότι συμμορφώθηκε με την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ελλάδας προτού το Δικαστήριο εκδώσει απόφαση βάσει του άρθρου 228, παράγραφος 2, ΕΚ και, εν πάση περιπτώσει, σε εύλογο χρόνο, αν ληφθεί υπόψη η πρόσφατη οικονομική της δυσπραγία, η οποία εξακολουθεί και σήμερα να την ταλανίζει. Στη συνέχεια, υποστηρίζει ότι δεν υφίσταται εν προκειμένω κίνδυνος υποτροπής. Τέλος, προσθέτει ότι η προβαλλόμενη παράβαση δεν πρέπει να θεωρηθεί ιδιαιτέρως σοβαρή, δεδομένου ότι οι συνέπειες της μη εκτελέσεως της προαναφερθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Ελλάδας τόσο επί του δημοσίου συμφέροντος όσο και επί των συμφερόντων των ιδιωτών θα ήταν μόνον έμμεσες και, εν πάση περιπτώσει, ουδέποτε εκδηλώθηκαν στην πράξη.

25 Επικουρικώς, για την περίπτωση που το Δικαστήριο κρίνει παρ' όλ'αυτά την προσφυγή βάσιμη και υποχρεώσει την Ελληνική Δημοκρατία στην καταβολή κατ' αποκοπή ποσού, το εν λόγω κράτος μέλος υπενθυμίζει ότι απόκειται στο Δικαστήριο να καθορίσει το σχετικό ποσό, κατά τρόπον ώστε να είναι ανάλογο προς την τρέχουσα«ικανότητά του πληρωμής».

26 Συναφώς, ισχυρίζεται ότι ο στηριζόμενος στα οικονομικά δεδομένα του 2008 συντελεστής 4,27 τον οποίο χρησιμοποίησε η Επιτροπή για να εκφράσει την ικανότητα πληρωμής της Ελληνικής Δημοκρατίας δεν ανταποκρίνεται στη σημερινή οικονομική πραγματικότητα, δεδομένου ότι το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Ελλάδας μειώθηκε περαιτέρω κατά τα έτη 2009 και 2010. Επιπλέον, η ικανότητα πληρωμής δεν μπορεί να προσδιοριστεί ορθώς χωρίς να ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος του οικείου κράτους μέλους ή το τρέχον ποσοστό του πληθωρισμού.

27 Κατόπιν των σκέψεων αυτών, η Ελληνική Δημοκρατία θεωρεί ότι το κατ' αποκοπή ποσό πρέπει να μειωθεί στο ελάχιστο όριο που προβλέπει η προαναφερθείσα ανακοίνωση SEC(2005) 1658 της Επιτροπής, ήτοι σε 2 190 000 ευρώ. Εξάλλου, ζήτησε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση να της επιτραπεί να καταβάλλει σε δόσεις και άνευ τόκων το κατ' αποκοπή ποσό το οποίο θα υποχρεωνόταν, ενδεχομένως, να καταβάλει βάσει της επικείμενης δικαστικής αποφάσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

28 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι, ενώ η επιβολή χρηματικής ποινής φαίνεται ιδιαίτερα κατάλληλη να παρακινήσει το οικείο κράτος μέλος να παύσει το ταχύτερο δυνατόν μια παράβαση που, ελλείψει του μέτρου αυτού, θα έτεινε να συνεχιστεί, η κύρωση που συνίσταται στην καταβολή κατ' αποκοπή ποσού στηρίζεται, κατ' ουσίαν, στην αποτίμηση των συνεπειών της μη εκτελέσεως των υποχρεώσεων του οικείου κράτους μέλους επί των συμφερόντων των ιδιωτών και επί του δημοσίου συμφέροντος, ιδίως όταν η παράβαση έχει συνεχιστεί επί μακρόν αφότου

εκδόθηκε η απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε αρχικώς η ύπαρξή της (βλ., ιδίως, απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 2008, C-121/07, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2008, σ. I-9159, σκέψη 58).

29 Απόκειται στο Δικαστήριο να επιβάλλει, σε κάθε υπόθεση και ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις της ενώπιόν του διαφοράς, καθώς και με τον απαιτούμενο βαθμό εξαναγκασμού και αποτρεπτικότητας, τις κατάλληλες χρηματικές κυρώσεις για να εξασφαλίσει την ταχύτερη δυνατή εκτέλεση της αποφάσεως με την οποία είχε προηγουμένως διαπιστωθεί παράβαση και να προλάβει την επανάληψη αναλόγων παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 59).

30 Όσον αφορά την ενδεχόμενη επιβολή υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπή ποσού, υπενθυμίζεται επίσης ότι αυτή πρέπει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, να αποφασίζεται βάσει του συνόλου των κρίσιμων στοιχείων που συνδέονται τόσο με τα χαρακτηριστικά της διαπιστωθείσας παραβάσεως όσο και με τη συμπεριφορά του κράτους μέλους το οποίο αφορά η κινηθείσα δυνάμει του άρθρου 228 ΕΚ διαδικασία (βλ., ιδίως, προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 62).

31 Εν πάση περιπτώσει, αν το Δικαστήριο αποφασίσει να επιβάλει την υποχρέωση καταβολής κατ' αποκοπή ποσού, απόκειται σε αυτό, στο πλαίσιο της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει, να καθορίσει το σχετικό ποσό κατά τρόπον ώστε να είναι, αφενός, προσαρμοσμένο στις περιστάσεις και, αφετέρου, ανάλογο προς τη διαπιστωθείσα παράβαση, καθώς και προς την ικανότητα πληρωμής του οικείου κράτους μέλους (απόφαση της 4ης Ιουνίου 2009, C-568/07, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλογή 2009, σ. I-4505, σκέψη 47).

32 Συνεπώς, για να αποφανθεί επί του αιτήματος επιβολής στην Ελληνική Δημοκρατία της υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπή ποσού, το Δικαστήριο οφείλει να λάβει υπόψη όλες τις σχετικές με την προσαπτόμενη παράβαση περιστάσεις, ιδίως δε τη συμπεριφορά της Ελληνικής Δημοκρατίας, καθώς και τη διάρκεια και τη σοβαρότητα της παραβάσεως.

33 Όσον αφορά, πρώτον, τη συμπεριφορά του εν λόγω κράτους μέλους, πρέπει να τονιστεί ότι οι ελληνικές αρχές απάντησαν με σημαντική καθυστέρηση τόσο στο έγγραφο οχλήσεως όσο και στην αιτιολογημένη γνώμη. Επιπλέον, όπως προκύπτει από την επιστολή της Ελληνικής Δημοκρατίας της 22ας Ιουνίου 2009, δεν αμφισβητείται ότι, κατά την ημερομηνία αυτή, το κρίσιμο νομοσχέδιο για την εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως της 18ης Ιουλίου 2007, Επιτροπή κατά Ελλάδας, δεν είχε ακόμη υποβληθεί στο Ελληνικό Κοινοβούλιο προς ψήφιση, μολονότι η δράση η οποία έπρεπε να αναληφθεί προκειμένου να εξαλειφθεί πλήρως η διαπιστωθείσα παράβαση δεν συνεπαγόταν καμία ιδιαίτερη δυσκολία.

34 Όσον αφορά, δεύτερον, τη διάρκεια της παραβάσεως που αποτελεί το αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής, πρέπει να υπομνηστεί ότι, ναι μεν το άρθρο 228 ΕΚ δεν προσδιορίζει επακριβώς την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκτελεστεί η απόφαση, πλην όμως δεν αμφισβητείται ότι η εκτέλεση πρέπει να αρχίσει αμέσως και να περατωθεί το συντομότερο δυνατό (βλ., ιδίως, προαναφερθείσα απόφαση της 4ης Ιουνίου 2009, Επιτροπή κατά Ελλάδας, σκέψη 51).

35 Στην υπό κρίση υπόθεση, επισημαίνεται ότι παρήλθαν 29 μήνες από την ημερομηνία εκδόσεως της προαναφερθείσας αποφάσεως της 18ης Ιουλίου 2007, Επιτροπή κατά Ελλάδας, έως τη δημοσίευση, στις 18 Δεκεμβρίου 2009, του νόμου 3811/2009, με τον οποίο η εθνική νομοθεσία ευθυγραμμίστηκε προς το διατακτικό της εν λόγω αποφάσεως.

36 Οι δικαιολογητικοί λόγοι που προβλήθηκαν συναφώς από την Ελληνική Δημοκρατία, δηλαδή ότι η καθυστέρηση εκτελέσεως της εν λόγω αποφάσεως οφειλόταν σε εσωτερικές δυσχέρειες συνδεόμενες με τη νομοθετική διαδικασία ή τη διεξαγωγή πρόωρων εκλογών δεν μπορούν να γίνουν δεκτές. Όπως έχει επανειλημμένως αποφανθεί το Δικαστήριο, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλούνται διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής τους έννομης τάξεως για να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης (βλ., ιδίως, προαναφερθείσα απόφαση της 4ης Ιουνίου 2009, Επιτροπή κατά Ελλάδας, σκέψη 50).

37 Επιβάλλεται επομένως η διαπίστωση ότι η παράβαση που προσάπτεται στην Ελληνική Δημοκρατία εξακολούθησε να υφίσταται επί μεγάλο χρονικό διάστημα.

38 Όσον αφορά, τρίτον, τη σοβαρότητα της παραβάσεως, διαπιστώνεται ότι η προσαπτόμενη παράβαση είχε ως συνέπεια να θιγεί η πραγμάτωση μιας θεμελιώδους ελευθερίας, εν προκειμένω της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων εντός του ενιαίου χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

39 Πράγματι, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 43 των προτάσεών του, παραπέμποντας στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, ο νομοθέτης της Ένωσης εκτιμά ότι η προστασία της σωματικής ακεραιότητας του πολίτη της Ένωσης ο οποίος μεταβαίνει από ένα κράτος μέλος σε άλλο συνιστά αναγκαία συνέπεια και συμπλήρωμα του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων και τα προβλεπόμενα από την οδηγία μέτρα συνεισφέρουν στην πραγμάτωση της ελευθερίας αυτής.

40 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω στοιχείων, το Δικαστήριο κρίνει ότι δικαιολογείται, εν προκειμένω, η επιβολή στην Ελληνική Δημοκρατία της υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπή ποσού.

41 Όσον αφορά το ύψος του εν λόγω κατ' αποκοπή ποσού, υπογραμμίζεται αφενός ότι, ανεξαρτήτως των διαπιστώσεων στις οποίες προέβη το Δικαστήριο με τις σκέψεις 33 έως 39 της παρούσας αποφάσεως, η Ελληνική Δημοκρατία έθεσε τέρμα στην προσαπτόμενη παράβαση.

42 Αφετέρου, πρέπει να ληφθεί υπόψη η ικανότητα πληρωμής του κράτους μέλους αυτού, όπως προκύπτει από τα τελευταία οικονομικά στοιχεία που υποβλήθηκαν στην κρίση του Δικαστηρίου.

43 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, το Δικαστήριο ορίζει, κατά δίκαιη εκτίμηση των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, σε τρία εκατομμύρια ευρώ το κατ' αποκοπή ποσό το οποίο η Ελληνική Δημοκρατία καλείται να καταβάλει βάσει του άρθρου 228, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, ΕΚ.

44 Συνεπώς, η Ελληνική Δημοκρατία πρέπει να υποχρεωθεί να καταβάλει στην Επιτροπή, στον λογαριασμό «Ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης», κατ' αποκοπή ποσό ύψους τριών εκατομμυρίων ευρώ.

Επί των δικαστικών εξόδων

45 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Ελληνικής Δημοκρατίας και η τελευταία ηττήθηκε, η Ελληνική Δημοκρατία πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Η Ελληνική Δημοκρατία, μη έχοντας λάβει, κατά την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας που τάχθηκε με την από 23 Σεπτεμβρίου 2008 αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα μέτρα που συνεπαγόταν η εκτέλεση της αποφάσεως της 18ης Ιουλίου 2007, C-26/07, Επιτροπή κατά Ελλάδας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 228, παράγραφος 1, ΕΚ.

2) Καταδικάζει την Ελληνική Δημοκρατία να καταβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στον λογαριασμό «Ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης», το κατ' αποκοπή ποσό των τριών εκατομμυρίων ευρώ.

3) Καταδικάζει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)